

Cours de tibétain - analyse - Sangtcheu Meunlam - 4

Le 9 janvier 2024

Traduction et analyse

Strophe 4

དེ་དག་བསྐྱབས་པ་མི་བད་ཀྱི་མཚོ་རྒྱུ་སྤྲོ་སྤྲོ། །
 དབྱུངས་གྱི་ཡན་ལག་ཀྱི་མཚོ་འཛིན་སྐྱོ་ཀུན་གྱིས། །
 རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་བརྗོད་ཅིང་། །
 བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བསྟོད། །

A ceux qui ont des océans de qualités inépuisables -
 Avec des sons contenant des océans de tons de paroles mélodieuses,
 J'exprime les qualités de tous les vainqueurs ;
 Je loue tous les sugatas. [4]
 Toutes ces louanges sont inépuisables comme les vastes océans,
 Résonnant avec tous les sons des branches mélodieuses du chant.
 Elles décrivent parfaitement les qualités infinies de tous les Conquérants,
 Et je rends hommage, moi-même, à tous les Éveillés Allés-ainsi (les Sugatas). [4]

[དེ་དག་] [བསྐྱབས་པ་] [མི་+བད་ཀྱི་མཚོ་རྒྱུ་སྤྲོ་སྤྲོ།] །
 [དབྱུངས་+གྱི་+ཡན་ལག་] [ཀྱི་མཚོ་+འཛིན་སྐྱོ་ཀུན་+གྱིས།] །
 [རྒྱལ་བ་ཀུན་+གྱི་+ཡོན་ཏན་] [རབ་བརྗོད་+ཅིང་] །
 [བདེ་བར་+གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་] [བདག་+གིས་+བསྟོད།] །

Vocabulaire

དེ་དག་	Ceux-ci (ces choses)
བསྐྱུགས་པ་	Louanges
མི་ཟད་	Inépuisables
རྒྱ་མཚོ་རྣམས་	Océans (tous les océans)
དབྱུངས་	Mélodies
ཡན་ལག་	Branches (éléments, aspects)
རྒྱ་མཚོ་	Océans
སྐྱ་ཀུན་གྱིས་	Avec tous les sons
རྒྱལ་བ་ཀུན་	Tous les Bouddhas (Conquérants)
ཡོན་ཏན་	Qualités
རབ་བརྗོད་	Exprimées parfaitement
ཅིང་	La particule ཅིང་ est un connecteur grammatical en tibétain classique

1. Coordination simultanée :

- ཅིང་ est utilisé pour coordonner deux actions ou états qui se produisent simultanément ou de manière liée.
- En français, on pourrait le traduire par « et », « tout en », ou « en même temps que ».

2. Verbes non finis (forme conjonctive) :

- Le verbe précédant ཅིང་ est sous sa forme non finie (généralement un participe ou un gérondif). Cela indique que cette action se déroule en parallèle ou dans la continuité de l'action principale.

3. Indication de relation ou conséquence :

- ཅིང་ peut aussi indiquer une relation causale ou une condition, bien que cela soit moins fréquent. Dans ce cas, il se traduit souvent par « tandis que », « tout en », ou « ce faisant ».

བདེ་བར་གཤེགས་པ་	Ceux qui vont au-delà dans le bonheur, les Sugatas
ཐམས་ཅད་	Tous
བདག་གིས་	Moi qui (acteur)
བསྟོད་	Rendre hommage

བསྟོད་པ་/ བསྟོད་པ་/ བསྟོད་པ་/ བསྟོད་/. "Faire l'éloge", "vanter les vertus de". C'est l'opposé de མྱོད་པ་ "condamner".

Commentaire

Par Trakpa Gyaltzen¹, suite. Nous sommes toujours dans la branche de l'hommage. Voici le plan du commentaire, à ce stade :

II. Le thème de la partie principale, [où l'aspiration est] vertueuse au milieu

A. La cause de l'accomplissement de la prière d'aspiration, sept parties :

I. La branche de l'hommage གང་འཚལ་བའི་ཡན་ལག

• a) Une brève explication མདོར་བསྟུས་པ་ནི།

Une description concise de cette branche.

• b) L'explication détaillée (3 parties)

- (1) Hommage physique
- (2) Hommage mental
- (3) Hommage verbal

(3) Hommage verbal

གསུམ་པ་རབ་གི་བྱུག་ནི།

དེ་དག་བསྟུགས་པ་མི་ཟད་རྒྱ་མཚོ་རྣམས། །དབྱངས་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་མཚོའི་སྐྱ་ཀུན་གྱིས། །
 རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་བཟོད་ཅིང་། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བསྟོད། །

A ceux qui ont des océans de qualités inépuisables -
 Avec des sons contenant des océans de tons de paroles mélodieuses,
 J'exprime les qualités de tous les vainqueurs ;
 Je loue tous les sugatas. [4]

དེའང་། ཡིད་གྱི་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་བྱས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐུ་བཅས་དེ་དག་ལ་བསྟོད་ཅིང་བསྟུགས་པ་ཡོན་ཏན་མི་ཟད་པ་རྒྱ་
 མཚོ་ལྟ་བུ་རྣམས། རབ་གི་འདུ་བྱེད་དབྱངས་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་སྟེ་རྣམས་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་མང་པོར་སྐྱུལ་ནས་མཐའ་ཡས་
 པའི་སྐྱ་སྐད་ཀུན་གྱིས་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་པ་ཀུན་གྱི་བསྟུགས་པ་རབ་ཏུ་བཟོད་ཅིང་། བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྐུ་དང་བཅས་པ་
 ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བསྟོད་པར་བྱེད་པའོ། །

Les bouddhas et leurs fils et filles སངས་རྒྱས་སྐུ་བཅས་དེ་དག་, ceux qui ont été pris ཇི་ལྟར་བྱས་པ་
 comme objets ཡིད་གྱི་ཡུལ་, ont des qualités inépuisables ཡོན་ཏན་མི་ཟད་པ་, vénérables et dignes de
 louanges. Avec tous les sons infinis མཐའ་ཡས་པའི་སྐྱ་སྐད་ཀུན་གྱིས་ [contenant] de nombreuses
 [quantités] de tons d'une parole mélodieuse དབྱངས་གྱི་ཡན་ལག་, qui sont l'expression verbale [faite
 avec] la langue རྒྱེ་, le palais རྣམ་ et ainsi de suite ལ་སོགས་པ་, je vénère ou exprime རབ་ཏུ་བཟོད་ les
 qualités de tous les vainqueurs sans exception ; je loue བསྟོད་པར་བྱེད་པ་ tous les sugatas et leurs fils
 et filles བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྐུ་དང་བཅས་པ་.

¹ Drakpa Gyaltzen, élève du Seigneur du Refuge, Jamyang Kyentse Wangpo.